

CO₂ voortgangsverslag en energie actieplan

BVGO Nederland

1 januari 2023 t/m 30 juni 2023

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Basisgegevens	4
2.1. Beschrijving van de organisatie	4
2.2. Verantwoordelijken	4
2.3. Basisjaar	4
2.4. Rapportageperiode	4
2.5. Verificatie	4
3. Afbakening	5
3.1. Organisatiegrenzen	5
3.2. CO2 gunningsprojecten	6
4. Berekeningsmethodiek	7
4.1. Actuele berekeningsmethodiek en conversiefactoren	7
4.2. Wijzigingen berekeningsmethodiek	7
4.3. Uitsluitingen	7
4.4. Opname van CO2	7
4.5. Biomassa	7
5. CO2 emissies	8
5.1. CO2 voetafdruk basisjaar scope 1 & 2	8
5.2. CO2 voetafdruk rapportage periode	8
5.3. Trend over de jaren per categorie	9
5.3.1. Analyse en voortgang op reductiedoelstellingen	13
5.4. Voortgang reductiemaatregelen	13
6. Initiatieven	14
6.1. Lopende initiatieven VolkerWessels BVGO	14
6.2. Lopende initiatieven Concernniveau VolkerWessels	15

1. Inleiding

Als onderdeel van VolkerWessels rapporteert VolkerWessels Bouw & Vastgoedontwikkeling (BVGO) sinds 2009 over haar CO₂-footprint. De rapportage volgt de regels voor de financiële rapportage, waardoor de CO₂-rapportage hierop volledig aansluit.

VolkerWessels bestaat uit 3 sectoren in diverse landen, te weten Bouw & Vastgoed, Infrastructuur en Energie & Telecom. VolkerWessels is sterk decentraal georganiseerd. De werkmaatschappijen zijn zelf verantwoordelijk voor hun (financiële) beleid en dus ook hun duurzaamheidsrapportages.

Deze rapportage is een overkoepelende rapportage van alle bedrijven binnen de Sector Bouw & Vastgoedontwikkeling. De bedrijven voeren zelf hun CO₂-emissies in en rapporteren daar intern en extern over. Hierdoor blijft de verantwoording voor de rapportage en het reductiebeleid in de werkmaatschappijen.

Het opstellen van de periodieke rapportage is onderdeel van de stuurcyclus binnen het energiemanagementsysteem dat in het kader van de CO₂-prestatieladder is ingevoerd. Deze stuurcyclus staat beschreven in het kwaliteitsmanagementplan. Deze periodieke rapportage is opgesteld door de energiecoördinator en beschrijft alle zaken zoals beschreven in § 7.3 uit de ISO14064.

De volgende aspecten uit de ISO 14064-1 zijn tenminste beschreven in dit rapport:

Inleiding (p), Beschrijving van de organisatie (a), Verantwoordelijkheden (b), basisjaar (j), Rapportageperiode (c), Verificatie (q), Organisatorische grenzen (d), Actuele berekeningsmethodiek en conversiefactoren (l,n), Wijzigingen berekeningsmethodiek (m), Uitsluitingen (h), Opname van CO₂ (g), Biomassa (f), Herberekening basisjaar en historische gegevens (j,k), Directe en indirecte emissies (e, i) en Onzekerheden (o).

2. Basisgegevens

2.1. Beschrijving van de organisatie

Deze rapportage behandelt de CO₂-emissie van de Sector Bouw & Vastgoedontwikkeling in Nederland. Deze sector bevat circa 35 bedrijven, die actief zijn in vastgoedontwikkeling, industriële bouw, utiliteitsbouw, woningbouw, installatietechniek en toelevering.

2.2. Verantwoordelijken

Eindverantwoordelijke:

Toon van Laarhoven

Verantwoordelijke stuurcyclus en contactpersoon:

Bram Kreunen

2.3. Basisjaar

Het basisjaar is 2019.

2.4. Rapportageperiode

1 januari 2023 t/m 30 juni 2023

2.5. Verificatie

De footprint van deze rapportageperiode is middels het jaarverslag van VolkerWessels door een externe accountant geverifieerd.

3. Afbakening

3.1. Organisatiegrenzen

Naam

BVGO Nederland

BVGO Noord-Oost

Bouwbedrijf Wessels Rijssen

Bouwbedrijf Wessels Zeist bv

Bouwmaatschappij Ufkes Apeldoorn bv

Goossen Te Pas Bouw

Goossen Te Pas Bouw B.V.

Kondor Wessels Oost

Rottinghuis' Aannemingsbedrijf B.V.

Systabo B.V.

Veluwezoom Verkerk Bouw B.V.

BVGO Ontwikkeling

G&S& B.V.

Jongen Projectontwikkeling

KondorWessels Projecten B.V.

KondorWessels Vastgoed B.V.

Loostad B.V.

SDK Vastgoed B.V.

VolkerWessels Vastgoed B.V.

BVGO West

Bebouw Midreth

Boele & van Eesteren B.V.

Kondor Wessels Amsterdam B.V.

Kroon & De Koning B.V.

Projecten afgesloten nog in te delen

BVGO Zuid

Aannemersbedrijf Van Agtmaal B.V.

Aannemersbedrijf Van der Poel B.V.

Bouwbedrijven Jongen B.V.

Aannemersbedrijf Jongen

Aannemersbedrijf Jongen-Meulen BV

Aannemersbedrijf Jongen Venlo BV

Stam + De Koning Bouw

Van de Ven Bouw en Ontwikkeling B.V.

Visser & Smit Bouw

Industriële Bouw en Bouw Toelevering

De Groot Vroomshoop Groep B.V.

De Mors B.V.

PGB Holding B.V.

Naam

Reinaerd Deuren B.V.

VolkerWessels Materieel en Logistiek B.V.

Installatietechniek

Energie & Telecom

DuBo Techniek

HOMIJ Technische Installaties B.V.

3.2. CO₂ gunningsprojecten

Geen.

4. Berekeningsmethodiek

4.1. Actuele berekeningsmethodiek en conversiefactoren

Deze periodieke rapportage is tot stand gekomen op basis van het reglement van de CO₂-prestatieladder conform handboek 3.1 zoals gepubliceerd in juni 2020 door SKAO.

De emissiefactoren zijn vastgesteld op basis van de website CO2emissiefactoren.nl, waarbij de wijzigingslijst van SKAO als leidend wordt beschouwd.

4.2. Wijzigingen berekeningsmethodiek

Er is over de rapportageperiode geen sprake van wijzigingen in de berekeningsmethodiek.

4.3. Uitsluitingen

Alleen in het dat een bouwproject korter dan 3 maanden duurt wordt deze niet opgenomen. Daarvan is in deze periode geen sprake.

4.4. Opname van CO₂

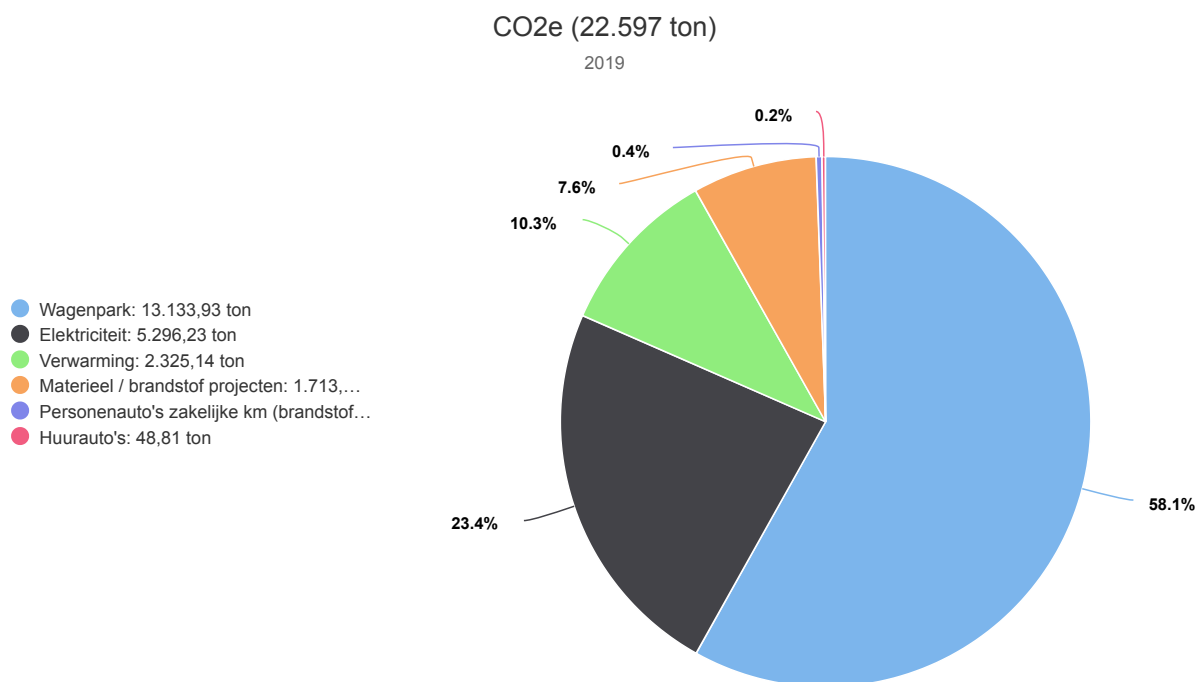
Hiervan is geen sprake.

4.5. Biomassa

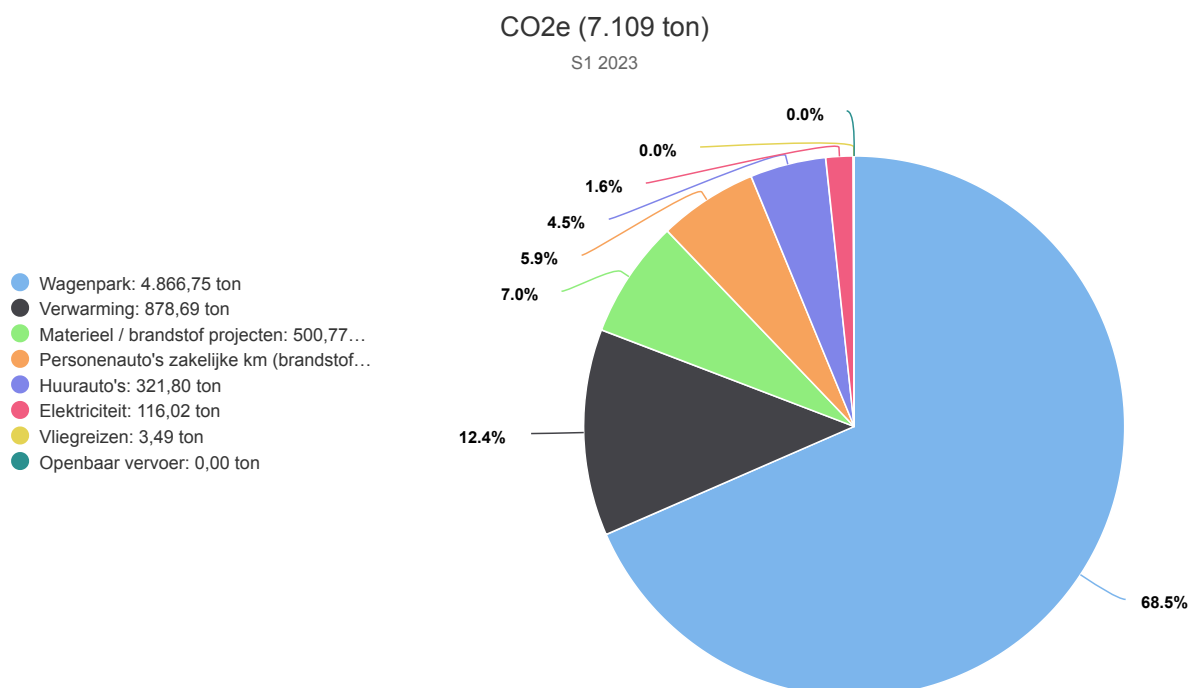
Binnen VolkerWessels BVGO wordt, voor zover bekend, geen gebruik gemaakt van biomassa.

5. CO₂ emissies

5.1. CO₂ voetafdruk basisjaar scope 1 & 2

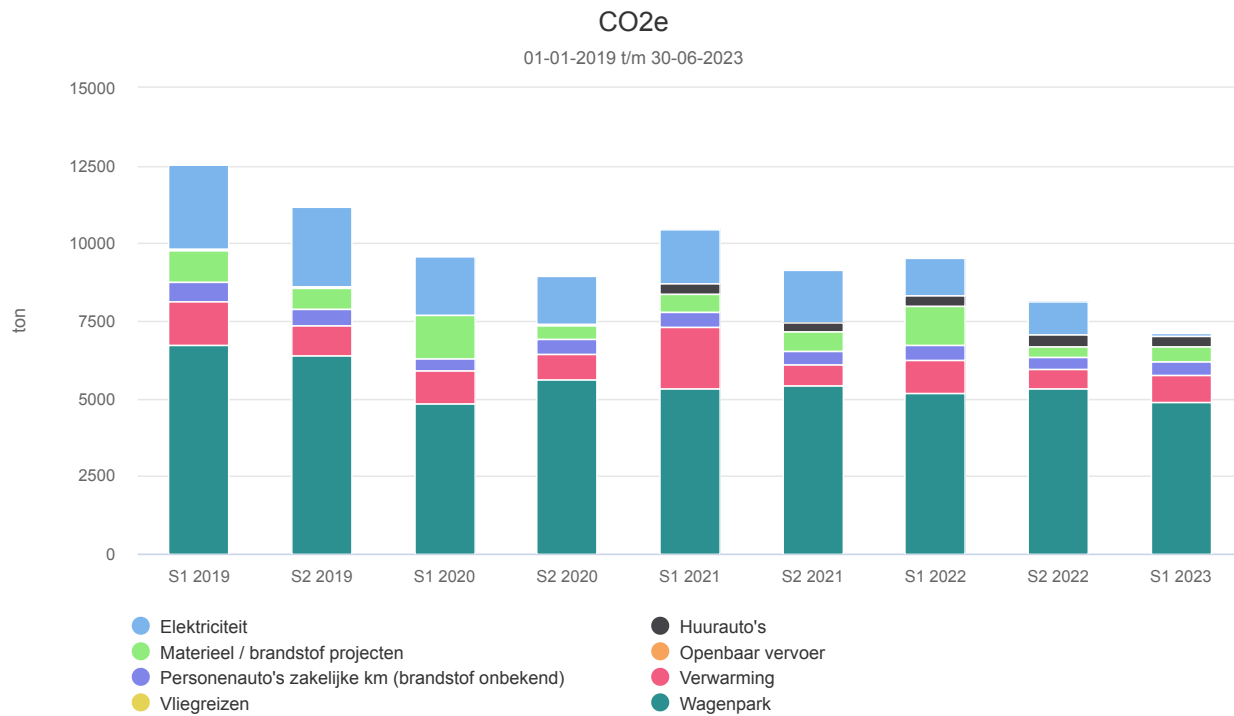

5.2. CO₂ voetafdruk rapportage periode

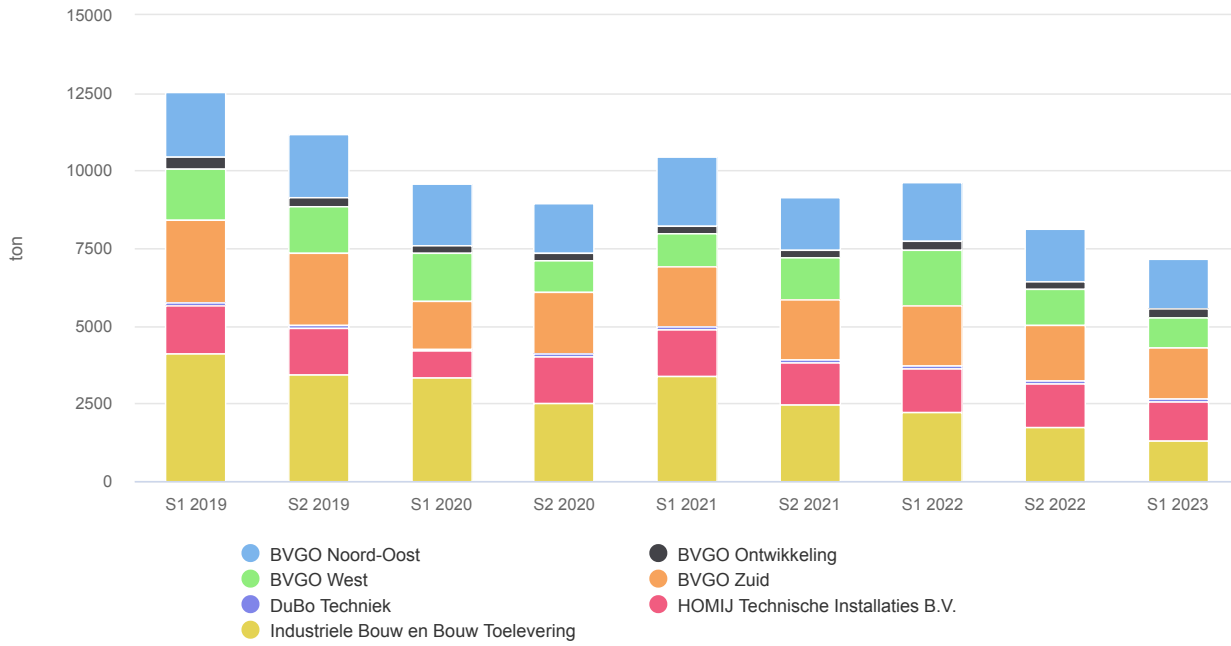
5.3. Trend over de jaren per categorie

CO2e (ton)	S1 2019	S2 2019	S1 2020	S2 2020	S1 2021	S2 2021	S1 2022	S2 2022	S1 2023
Elektricititeit	2.729	2.567	1.881	1.550	1.770	1.680	1.212	1.072	116
Huurauto's	21	28	6	51	309	323	319	349	322
Materieel / brandstof projecten	1.030	684	1.406	412	618	626	1.277	339	501
Openbaar vervoer			0	0	0	0	0	0	0
Personenauto's zakelijke km (brandstof onbekend)	617	545	415	499	440	392	454	420	421
Verwarming	1.389	936	1.043	797	2.028	714	1.075	620	879
Vliegreizen	8	13	0	0	1	1	2	1	3
Wagenpark	6.740	6.394	4.847	5.625	5.299	5.405	5.176	5.314	4.867
Totaal	12.534	11.168	9.598	8.934	10.464	9.140	9.515	8.115	7.109

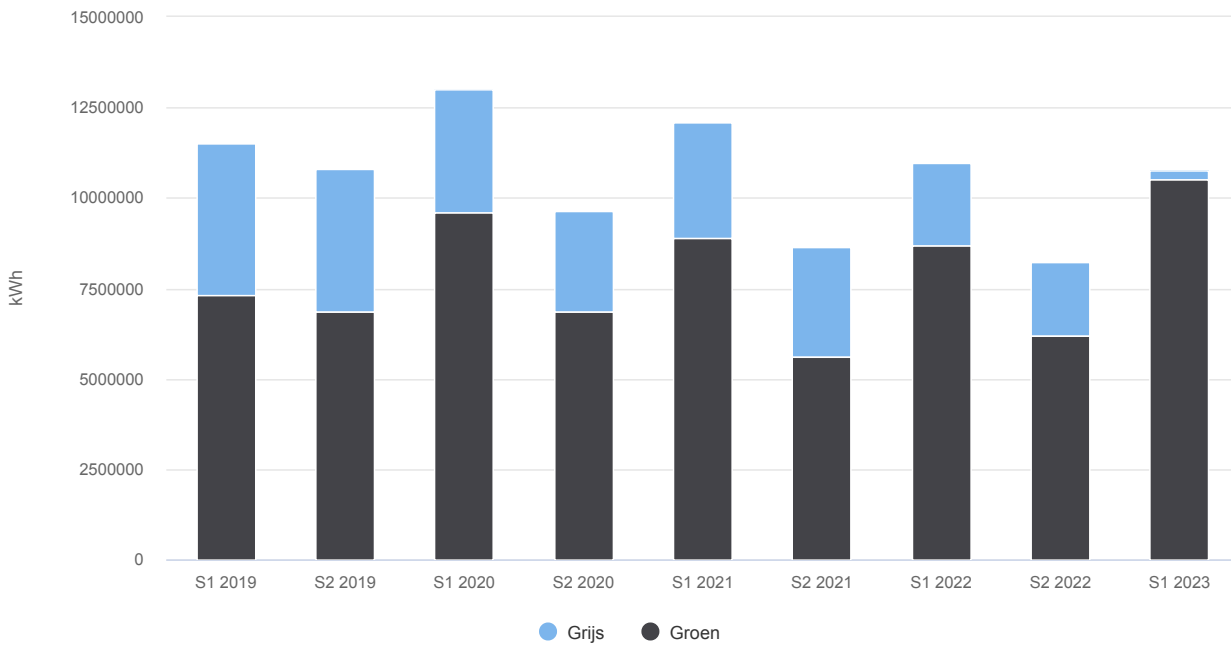
CO2e

01-01-2019 t/m 30-06-2023

Totaal elektriciteit

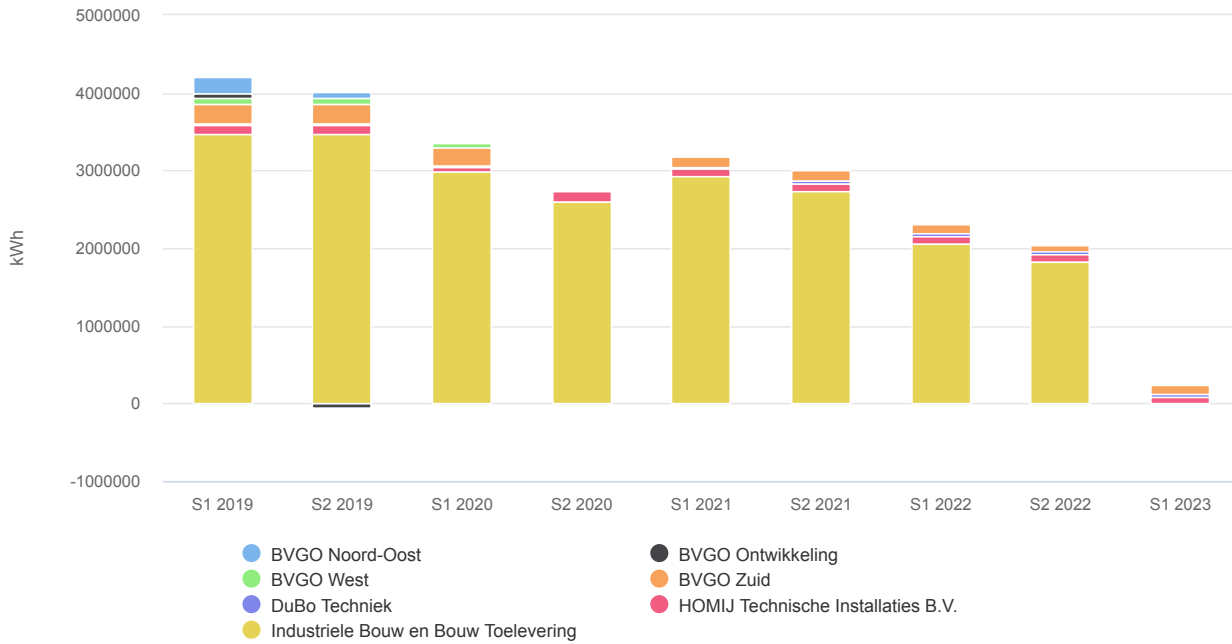
01-01-2019 t/m 30-06-2023

Totaal elektriciteit (kWh)	S1 2019	S2 2019	S1 2020	S2 2020	S1 2021	S2 2021	S1 2022	S2 2022	S1 2023
Grijs	4.205.163	3.955.438	3.382.720	2.787.238	3.183.892	3.020.876	2.317.529	2.048.877	254.437
Groen	7.318.998	6.840.498	9.612.973	6.840.068	8.909.099	5.627.422	8.670.048	6.180.569	10.502.842
Totaal	11.524.161	10.795.936	12.995.693	9.627.306	12.092.991	8.648.298	10.987.577	8.229.446	10.757.279

Grijze stroom

01-01-2019 t/m 30-06-2023

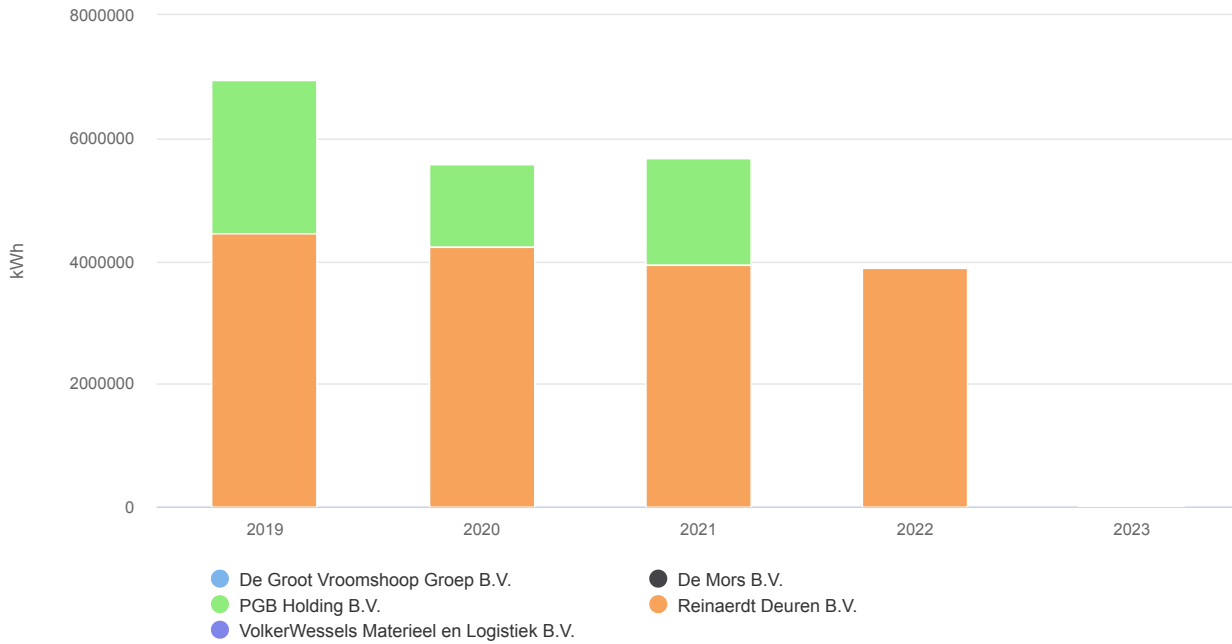

Grijze stroom (kWh)	S1 2019	S2 2019	S1 2020	S2 2020	S1 2021	S2 2021	S1 2022	S2 2022	S1 2023
BVGO Noord-Oost	212.817	68.070	11.423	0	0	0	0	0	0
BVGO Ontwikkeling	54.842	-54.842	8.770	8.851	9.681	8.900	9.050	4.216	9.236
BVGO West	77.399	77.121	63.692	24.886	0	0	0	0	0
BVGO Zuid	246.523	250.329	242.326	9.566	129.472	139.484	123.931	89.425	126.732
DuBo Techniek	18.753	23.572	17.585	10.405	13.062	32.604	36.306	34.086	37.376
HOMIJ Technische Installaties B.V.	123.953	115.340	59.378	137.014	102.146	97.216	95.276	98.172	81.093
Industriële Bouw en Bouw Toelevering	3.470.876	3.475.848	2.979.546	2.596.516	2.929.531	2.742.672	2.052.966	1.822.978	0
Totaal	4.205.163	3.955.438	3.382.720	2.787.238	3.183.892	3.020.876	2.317.529	2.048.877	254.437

Grijze stroom Industriële Bouw en Bouw Toelevering

Grijze stroom

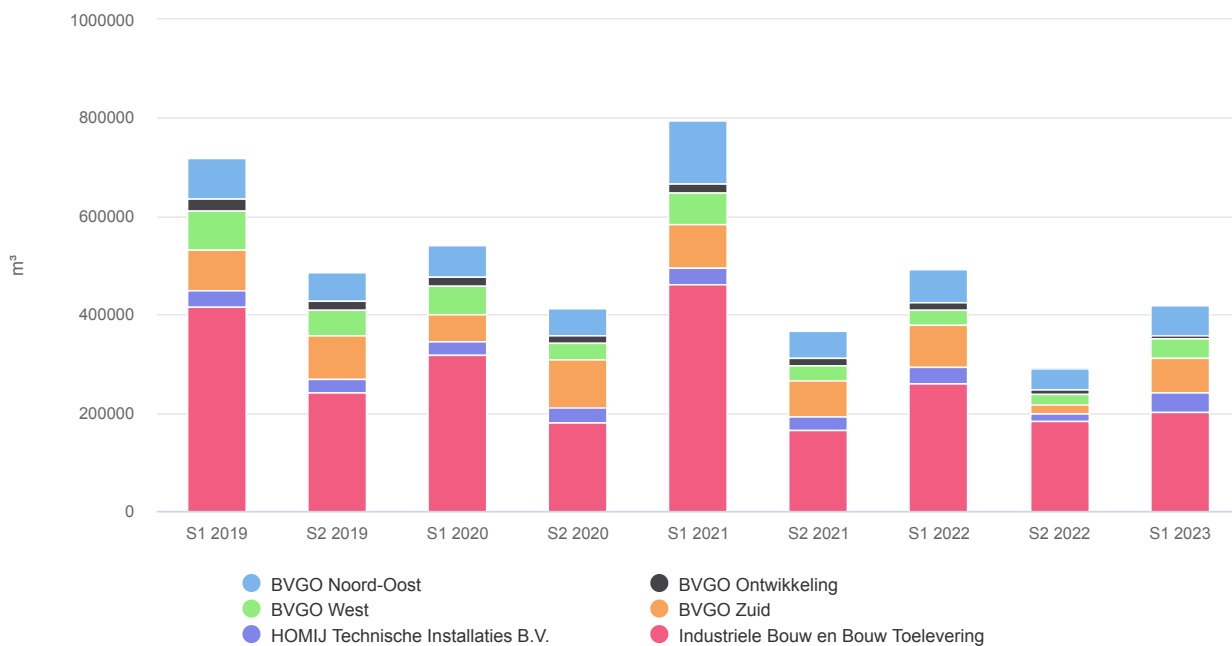
01-01-2019 t/m 31-12-2023

Grijze stroom (kWh)	2019	2020	2021	2022	2023
De Groot Vroomshoop Groep B.V.	0		1.599	2.055	4.820
De Mors B.V.	0		0	0	5.766
PGB Holding B.V.	2.482.468	1.333.259	1.752.191	0	2.538
Reinaerd Deuren B.V.	4.464.256	4.242.803	3.923.884	3.886.447	15.299
VolkerWessels Materieel en Logistiek B.V.		0	8.897	0	30.272
Totaal	6.946.724	5.576.062	5.686.571	3.888.502	58.695

Aardgasverbruik

01-01-2019 t/m 30-06-2023

Aardgasverbruik (m³)	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1 2023
	2019	2019	2020	2020	2021	2021	2022	2022	
BVGO Noord-Oost	82.402	59.097	64.514	55.452	128.100	54.576	66.615	43.824	58.998
BVGO Ontwikkeling	26.631	17.791	18.456	15.848	19.674	17.102	15.247	7.320	8.096
BVGO West	78.708	51.789	58.182	33.502	65.160	30.414	31.511	22.976	39.097
BVGO Zuid	81.264	88.665	53.228	95.817	86.851	73.311	83.952	17.196	71.022
HOMIJ Technische Installaties B.V.	34.572	26.787	27.937	32.419	36.128	27.291	33.285	15.605	39.847
Industriële Bouw en Bouw Toelevering	415.615	242.469	318.724	179.810	460.256	164.857	260.798	183.773	200.743
Totaal	719.192	486.598	541.041	412.848	796.169	367.551	491.408	290.694	417.803

5.3.1. Analyse en voortgang op reductiedoelstellingen

De CO₂-emissie in de eerste helft van 2023 van VolkerWessels Bouw & Vastgoed Nederland bedroeg 7.109 ton CO₂. Dit is absoluut gezien een daling ten opzichte van S1 2022 en ten opzichte van het basisjaar 2019. Er moet opgemerkt worden dat t/m 2019 er sprake was van een absolute stijging ten opzichte van het basisjaar. Dit werd veroorzaakt door een hogere omzet ten opzichte van eerdere jaren wat betekent dat er ook meer (bouw) activiteiten en meer vervoersbewegingen naar de bouwplaats waren.

Vanwege de coronamaatregelen zagen we de uitstoot vanaf 2020 sterk dalen, voornamelijk door het hoge aandeel thuiswerkers waardoor vervoersbewegingen zijn uitgespaard. Dit effect is vanaf 2021 gestabiliseerd doordat personeel weer vaker naar kantoor ging. In 2023 zien we met name een lagere uitstoot door het vergroenen van elektriciteit en minder inzet van materieel gerelateerd aan de projecten.

De relatieve uitstoot laat een daling zien van 9,09 gram CO₂/Euro omzet in S1 2022 naar 7,77 gram in S2 2023. Met deze daling van 15% lopen we op schema voor de doelstelling van 2023.

Vervoer en aardgas zijn de twee belangrijkste bronnen van CO₂ emissie. Hierop ligt dan ook de focus in het reductiebeleid. Het grootste deel van de uitstoot van elektriciteit ligt bij onze producerende bedrijven welke gezien de aard van de werkzaamheden een hoog stroomverbruik hebben. Dit verbruik is in 2023 grotendeels vergroend.

In de eerste helft van 2023 heeft BVGO zo'n 10,7 miljoen kWh verbruikt, daarvan was zo'n 1,5% grijze stroom tegen 23% in h1 2022.

5.4. Voortgang reductiemaatregelen

Ons reductiebeleid focust zich met name op het reduceren van uitstoot binnen de vervoerscategorie. Op concernniveau zijn er afspraken gemaakt met betrekking tot de inkoop van groene stroom uit Nederlandse wind, een energiesoort die geen emissies toegerekend krijgt. Ook het toepassen van zonnepanelen, waar mogelijk, heeft meer aandacht gekregen.

De grootste bijdrage in de reductie is de vergroening van het leasewagenpark. Langzaam maar zeker worden steeds meer auto's vervangen door auto's met een A of een B label. Hierdoor neemt de uitstoot per gereden kilometer en dus de CO₂-emissie af. Met ingang van 2018 zijn ook elektrische auto's in de lease-opties meegenomen.

Een andere maatregel om de CO₂-uitstoot door vervoer te verminderen is het faciliteren van thuiswerken. In 2019 is ook ingezet op efficiënter werken door slimmere inzet van (digitale) middelen waarmee reizen wordt verminderd. Door de coronamaatregelen is deze maatregel in 2020 in een stroomversnelling gekomen en zagen we een flinke reductie in de CO₂-uitstoot door het wagenpark. Deze uitstoot is vanaf ietwat 2021 gestabiliseerd.

6. Initiatieven

Binnen de sector vinden ontstaan steeds meer initiatieven in het kader van energiebesparing. Hieronder staat een overzicht met initiatieven waaraan VolkerWessels BVGO deelneemt.

6.1. Lopende initiatieven VolkerWessels BVGO

Duurzaam gebouwd

Duurzaam Gebouwd is het kennisplatform over duurzaam bouwen. Het informeert en inspireert de professional door nieuws, visies van experts, interessante projecten, innovatieve producten en door het aanbieden van inspirerende evenementen. Tegelijkertijd is Duurzaam Gebouwd een complementair en interessant netwerk van personen en bedrijven. VolkerWessels BVGO neemt hier aan deel door betaling van contributie en het bezoeken van bijeenkomsten.

Dit initiatief past binnen het energiebeleid van BVGO omdat hier inspiratie wordt opgedaan voor duurzame bouwprocessen, organisatievormen en bouwwerken. Het doorvoeren van dergelijke initiatieven heeft een positieve impact op het energieverbruik van BVGO

DGBC

VolkerWessels Vastgoed is participant van deze organisatie. Er wordt contributie betaald en deelname aan participantendagen.

Dit initiatief past binnen het energiebeleid van BVGO omdat hier inspiratie wordt opgedaan voor duurzame bouwprocessen, organisatievormen en bouwwerken. Het doorvoeren van dergelijke initiatieven heeft een positieve impact op het energieverbruik van BVGO. <https://www.dgbc.nl/participanten>

Betonakkoord

De betonketen is een van de grote bronnen van energieverbruik en CO₂ emissies. Alleen door samen te werken met de diverse ketenpartners, overheden en NGO's zijn hier grote stappen in te maken. In het akkoord zijn afspraken gemaakt over welke ketenpartner welke doelen en ambities gaat realiseren. In zeven uitvoeringsteams werken de ondertekenaars aan de concrete invulling van de doelen en ambities van de betonketen. VolkerWessels is vertegenwoordigd namens Infra en BVGO. <https://www.betonakkoord.nl/ondertekenaars/>

Bewuste Bouwers

Samen met enkele collega-bouwers richtte VolkerWessels in 2009 de Bewuste Bouwers op. Deze stichting wil het imago van de bouw verbeteren. Bewuste Bouwers geeft een gedragscode voor bouwplaatsen (zowel B&U als GWW) uit. Naast imagoverbetering is ook professionalisering van het omgevingsmanagement een doel van de stichting. <https://www.bewustebouwers.nl/>

BouwHub

De BouwHub is een locatie aan de rand van de stad waar alle benodigde bouwmaterialen naar toe worden gebracht. Vanuit de BouwHub wordt het totale logistieke proces van de bouwketen (van leverancier tot bouwplaats) gemonitord en gecoördineerd. Samen met TNO is veel onderzoek gedaan naar de positieve effecten van de BouwHub. Door te werken met de BouwHub zijn significante besparingen op het gebied van duurzaamheid, arbeidsproductiviteit, het aantal vrachtbewegingen, beladingsgraad en wachttijden gerealiseerd. Diverse VolkerWessels ondernemingen, collega aannemers en onderaannemers werken al jaren succesvol met de BouwHub. <https://www.volkerwessels.com/nl/projecten/bouwhub>

Superlocal

De ambitie van de circulaire gebiedsontwikkeling SUPERLOCAL is om de materialen van twee leegstaande hoogbouwflats te hergebruiken voor de bouw van circa 130 nieuwe woningen en de inrichting van het openbare gebied. Bouwbedrijf Jongen bouwt mee aan de woningen. <https://www.superlocal.eu/>

Stroomversnelling

Stroomversnelling is een netwerk van ambitieuze bouwers, toeleveranciers, corporaties, gemeentes, financiers, netbeheerders en anderen die samen aan de slag gaan om Nul op de Meter renovaties en nieuwbouw mogelijk te maken. VolkerWessels BVGO voegt waarde toe door verschillende woonconcepten zoals MorgenWonen en NieuwWonen. <https://energieling.stroomversnelling.nl/>

Duurzaamheidpartners De Ronde Venen

De duurzaamheidpartners vormen een netwerk van bedrijven en organisaties uit de gemeente De Ronde Venen die duurzaamheid omarmen in hun visie en kernactiviteiten en die - vanuit hun kernactiviteit en hun binding met de

gemeente - een bijdrage willen leveren aan een toekomstbestendig De Ronde Venen. Bebouw Midreth maakt deel van de kerngroep. <https://www.duurzaamderondevenen.nl/ondernemen>

6.2. Lopende initiatieven Concernniveau VolkerWessels

Madaster

Madaster is het kadaster voor materialen. In dit online platform worden gebouwen geregistreerd inclusief de materialen en producten die zich er in bevinden. Het documenteren, registreren en archiveren van materialen in gebouwen en constructies maakt hergebruik eenvoudiger, stimuleert slim ontwerpen en elimineert afval. VolkerWessels is partner en mede-aandeelhouder van de gelieerde B.V. <https://madaster.nl/partnership/>

FSC Nederland

FSC Nederland heeft als doel het vergroten van het aandeel duurzaam hout in de bouw. VolkerWessels is convenant partner en medebestuurder. In september 2019 is VolkerWessels een samenwerking aangegaan met FSC Nederland en de Unie van Bosgroepen om een drietal bossen in Nederland klimaatbestendig te maken. Er worden maatregelen genomen voor bos- en bodemherstel en het vergroten van de biodiversiteit en CO₂-opslag. Landgoed Het Meuleman is het eerste bos waar de maatregelen voltooid zijn. [Nieuws \(fsc.nl\)](https://www.fsc.nl/nieuws/)

Convenant Klimaatadaptief bouwen Zuid Holland

De grote bouwopgave van de provincie biedt de kans om deze woningen klimaatbestendig te ontwikkelen en hiermee schade of duurdere herstelmaatregelen in de toekomst te voorkomen. De provincie heeft daarom in 2018 procesafspraken gemaakt met overheden, organisaties en marktpartijen in het Convenant Klimaatadaptief Bouwen. Het doel van het convenant is het verminderen van wateroverlast, hittestress, droogte en bodemdaling en het vergroten van de biodiversiteit. VolkerWessels is aangesloten om met name de biodiversiteit te vergroten in de gebouwde omgeving. <https://bouwadaptief.nl/>

Cirkelstad/samen versnellen

BZK en Cirkelstad hebben het initiatief genomen voor het programma 'Samen versnellen'. Hierin werken Rijksvastgoedbedrijf, Rijkswaterstaat, Amsterdam, Den Haag, Rotterdam, Utrecht, Dura Vermeer, Van Wijnen, VolkerWessels, BAM en Synchroon toe naar het ondertekenen van het convenant: 'Circulair bouwen: Het nieuwe normaal' in 2023. [Samen versnellen, op weg naar Het nieuwe normaal - Cirkelstad](https://www.cirkelstad.nl/samen-versnellen-op-weg-naar-het-nieuwe-normaal)